

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Vælg bedste strategi mod ukrudt i vintersæd

Strategi: Bekæmp ukrudtet, når sprøjtesporene er synlige. Det giver den mest stabile effekt af jordmidler som Boxer, DFF og Stomp.

Der er nu lovkrav om at anvende en sprøjteteknik, som giver mindst 75 pct. afdriftsreduktion, når der sprøjtes med prosulfocarb (Boxer m.fl.). Her ses en ISO 03 dobbeltvifte-dyse, som har 90 pct. afdriftsreduktion og derfor også kan bruges langs vandløb, så afstanden kan sættes ned til to meter. Foto: Jens Erik Jensen, Seges.

Af Poul Henning Petersen
landskonsulent, Seges.

En standardløsning mod ukrudt for alle marker vil enten være for dyr eller i nogle marker give utilstrækkelig effekt, men det er nemt.

I tabellen er angivet forslag til middelvej mod en række forskellige ukrudtsbestande med angivelse af dosisintervaller. Med et godt kendskab til ukrudtsbestandene i de forskellige marker kan der ved en god planlægning sikkert udpeges to eller tre standardløsninger med midler og dosis, som er dækkende for bedriftens marker.

DFF, Buctril og Maya

Kamille, fuglegræs, korsblomstret ukrudt, storkenæb, agerstedmoder, tvetand, valmue og ærenpris er de mest udbredte arter i vintersæd. Hertil kommer spildraps, som gerne skal bekæmpes af hensyn til at undgå opformering af kålbrok.

DFF og andre diflufenican-

Forslag til bekæmpelse af forskellige ukrudtsbestande i vinterhvede

Skadegørere	Hvornår	Løsning	Dosis pr. ha	Pris kr/ha
Moderat vindaks (10-40 pl/m²) + enårig rapgræs + tokimbladet*	St. 10-11	Boxer+DFF	(0,75+0,05) - (1+0,075)	163-221
Meget vindaks (>40 pl/m²) + enårig rapgræs + tokimbladet*	St. 10-11	Boxer+DFF	(1,0+0,05) - (1,5+0,075)	209-314
Vindaks + valmue + enårig rapgræs + tokimbladet ukrudt*	St. 10-11	Boxer+Stomp+DFF	(0,4+0,6+0,05) - (0,75+0,75+0,05)	276-386
Kornblomst + storkenæb + enårig rapgræs + vindaks + tokimbl.**	St. 10-11	Boxer+Lexus+DFF	(0,75+5+0,05) - (0,75+8+0,075)	202-238
Alm. rajgræs + enårig rapgræs + tokimbladet ukrudt***	St. 10-11	Boxer+DFF	(1+0,05) - (1,5+0,075)	423-623
	Forår	Cossack+olie	(0,5+0,5) - (0,75+0,5)	
Ital. rajgræs eller meget alm. rajgræs + enårig rapgræs + tokimbladet ukrudt***	St. 10-11	Boxer+DFF	(1,5+0,05) - (2+0,05)	806-956
	St. 12-14	Topik+Renol	0,2+0,5	
	Forår	Cossack+Renol	(0,75+0,5) - (0,9+0,5)	
Ital. rajgræs/meget alm.rajgræs + enårig rapgræs + tokimbl.****	St. 12-13	Othello+Boxer	(0,5+1,5) - (0,6+2)	714-923
	Forår	Topik+Renol	(0,3+0,5) - (0,4+0,5)	
Agerrævehale + tokimbladet*****	St. 10-11	Boxer+Lexus+DFF	2+10+0,05	473
Resistent agerrævehale + tokimbladet ukrudt*****	St. 00-11	DFF	0,15-0,2	938-1.332
	St. 10-11	Boxer	2-4	
	St. 12-13	Topik+Renol	0,2+0,5	
	Forår	Atlantis OD	0,9	
Væselhale + andet græsukrudt + tokimbladet ukrudt	St. 10-11	Stomp+Boxer+DFF	(1+1+0,03) - (1+2+0,05)	664-942
	Ukrudt 0-2 løvbl.	Atlantis OD	0,5-0,75	

*Mest DFF ved meget stedmoder/ærenpris. Opfølgning mod vindaks efter behov forår. **Evt. opfølgning mod kornblomst og storkenæb bør ske med middel med anden virkemekanisme end ALS-hæmmer, fx Mustang forte mod kornblomst og Zypar mod storkenæb. ***Opfølgning mod rajgræs i foråret med Hussar Plus, Broadway eller Cossack.

****Opfølgning mod rajgræs forår med Topik. Ofte behov for forårsopfølgning mod tokimbladet. Primært i områder med lunt efterår og koldt forår.

*****Opfølgning forår efter behov med Topik/Primera Super. Rævehale har mange steder nedsat følsomhed mod Lexus. Mindst 2 l Boxer pr. ha for at forsinke resistens hos rævehale.

*****Udbring Boxer og DFF hver for sig af hensyn til svindningsrisiko. Opfølgning forår med Atlantis/Broadway. Udfør en resistenstest. Sæt samtidig ind med IPM-tiltag.

Sprøjtning virker bedre ved sen såning

Det virker bedre ved sen såning fordi:

- Tid til større henfald af frø i urørt eller halmstriglet stub.
- Færre græsukrudsplanter spirer frem.
- Længere virkningstid af jordmidler, lavere jordtemperatur og ofte større jordfugtighed.
- Større chance for at sent fremspirede græsukrudsplanter vil udvinde.

midler har en bred effektprofil og har i forhold til andre midler særlig god effekt mod agerstedmoder og ærenprisarter.

Ved dosis fra 0,05 l pr. ha har DFF en så god effekt mod fuglegræs, at midlet vil forebygge udvikling af ALS-resistens, som efterhånden er meget udbredt. Resistensbrydning i forhold til kamille kræver, at dosis af DFF kommer op på 0,075 l pr. ha.

Buctril og Maya/Xinca, som har afløst Oxitril, er desværre pga. pesticidafgiften så dyre, at de er under pres som resistensbrydere, fordi effekten ikke kan leve op til effekten af den noget billigere DFF.

Lexus

Hvis der er spildraps, storkenæb og/eller kornblomst, vil Lexus være en relevant komponent i blandingen. Lexus, som har ALS-virkemekanisme, bør dog ikke bruges mere end højst nødvendigt, da ALS-hæmmere næsten altid er i brug om foråret.

Bruges der Lexus, er det vigtigt at bruge en effektiv dosis af primært DFF mod fuglegræs

og kamille, så eventuelle ALS-resistente planter bliver bekæmpet.

Stomp mod valmue

Valmue kan, hvor der er brugt meget ALS-hæmmer, bekæmpes med Stomp CS om efteråret eller Zypar/Pixxaro om foråret, så opformering af ALS-resistente planter bliver stoppet.

Kamille

Er kamille dominerende, er det normalt nødvendigt med bekæmpelse både efterår og forår.

I efteråret anvendes DFF og gerne Buctril/Maya/Xinca, hvis der er mistanke om, at kamillerne er på vej til at blive resistente. En høj dosis af DFF vil have en vis langtidsvirkning mod kamille. Men på arealer med stor bestand er opfølgning i foråret ofte nødvendig. Om foråret er der mulighed for at anvende midler med aminopyralid som resistensbryder, f.eks. Mustang forte.

Timing er vigtig

Sprøjtning mod ukrudt i afgrødens st. 10-11, dvs. når sprøjtesporene netop er synlige, giver den mest stabile effekt af midler med jordvirkning som Boxer, DFF og Stomp. Som tommelfingerregel er det 10-18 dage efter såning med det korteste interval ved såning først i september. For midler og blandinger med både jord- og bladvirkning gælder, at ukrudtet skal være spiret frem, dvs. ca. en uge efter, at sprøjtesporene er synlige.

Midler med bladeffekt er Atlantis, Buctril, Maya/Xinca, Primera Super/Foxtrot og Topik.

Lexus og Othello har både blad- og jordvirkning, så ukrudtet skal også for disse midler lige være spiret frem. Vær ekstra opmærksom på, at de tidligst såede marker og marker med meget ukrudt eller vanskelige arter sprøjtes rettidigt.

Den stabile effekt, der opnås i st. 10-11 og en hurtig nedbrydning af især Boxer, taler for, at det er bedst at vente, til hveden er spiret frem. Ved senere såning på arealer, hvor der er risiko for, der ikke kan færdes i st. 10-11, er det en fordel at sprøjte lige efter såning.

DFF i blanding med Boxer giver en betydelig risiko for svidninger, især i vinterbyg og rug. Risikoen nedsættes betydeligt, hvis de to midler udsprøjtes med en eller flere dages mellemrum. DFF nedbrydes langsomt og kan udbringes meget tidligt, mens Boxer pga. risiko for fordampning og hurtig nedbrydning udbringes til sidst, hvor jordtemperaturen ofte er lidt lavere.

Dyser med 75 pct. afdrift-reduktion er lovkrav

Når du bruger prosulfocarb (Boxer, Roxy EC, Fidox EC, Adimax) er der nu lovkrav om en sprøjte teknik, der giver mindst 75 pct. afdriftsreduktion. Det skal forebygges, at der sker afdrift og fordampning af prosulfocarb. Det ser heldigvis ud til at virke, for i det seneste år har der ikke været rapporteret om nye fund i frugt, grøntsager mv.

Risikoen for afdrift og fordampning bliver også mindre ved følgende: Sprøjte ved lav temperatur (under 15 °C) og høj luftfugtighed, dvs. aften, nat eller tidlig morgen. Kørsel langsomt med lav bom og vandmængde på 200 l/ha. Sprøjte på fugtig jord eller før let nedbør. Udsætte sprøjtning, til frugten er høstet med frugt/grøntsagsproducenter som nabo.